

ความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจเอกชน: กรณีศึกษากลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรร
ในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

Social Responsibility of Private Sectors: A Case Study Group Housings in the Area of
Khon Kaen Province

ปิยพงษ์ ช่างเหลา*¹

¹สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น คณะวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40000

E-mail: thennk@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติ นโยบาย การจัดกิจกรรมและแนวโน้มการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม และนำเสนอแนวทางการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมแก่กลุ่มธุรกิจเอกชนและกลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้บริหารของธุรกิจบ้านจัดสรรในพื้นที่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความเข้าใจในความรับผิดชอบต่อสังคม ว่าคือ การดำเนินงานขององค์กรธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการบริหารจัดการที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความยั่งยืนได้ ปัจจุบันธุรกิจหมู่บ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น มีนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะการบริจาคเพื่อการกุศลในด้านการสนับสนุนการศึกษา การกีฬา การรักษาสิ่งแวดล้อม การสร้างสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน การส่งเสริมวัฒนธรรม และมีแนวโน้มที่จะจัดกิจกรรมเพื่อสังคมดังกล่าวทั้งในระยะเวลาใกล้และไกล ปัจจุบันจึงเน้นการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่สำคัญคือ ความมีจริยธรรม ความมุ่งมั่นของผู้บริหาร และค่าใช้จ่ายสามารถลดหย่อนภาษีได้ แนวทางการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมของกลุ่มธุรกิจเอกชนและกลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนความรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องสิ่งแวดล้อมของชุมชนรอบองค์กรธุรกิจ มีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพขององค์กรธุรกิจเป็นหลัก ในขณะที่รัฐบาลควรมีนโยบายการปรับโครงสร้างภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การกำหนดให้ผู้ให้เพื่อสังคม สามารถนำเงินบริจาคมาหักเป็นค่าลดหย่อนหรือหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีได้ในหลายกรณี เพื่อกระตุ้นให้ธุรกิจเอกชนทำกิจกรรมเพื่อสังคมมากขึ้น

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบต่อสังคม ธุรกิจบ้านจัดสรร กลุ่มธุรกิจเอกชน

Abstract

The objectives of this research were to study the attitudes, activities policy and corporate social responsibility activities of the business of private sectors and the business of housing development in the area of Khon Kaen province. The interview was used as research tool and the 5 informants were the executives of the housing development business in Sila sub-district municipality, including Muang Ake Grand Ville, Saifon 2, Racha City, The Best and Muang Pracha, which were selected by purposive sampling. Data were analyzed by synthetic method and report was presented in essay format. The following were the study results: The informants understood that corporate social responsibility was the operation of business under ethics, good management with social and environmental responsibilities, both internally and externally, which would lead their organization to sustainable development. So far, the policy for

corporate social responsibility of housing development business in Sila sub-district Municipality was in the form of donations for charity, such as, to support the education, sport events, environmental protection activities, public utilities for the community and cultural promotion. These social activities tended to be carried on both in the near future (year 2016) and the next period (after 2016). However, corporate social responsibility of the housing development business in Khon Kaen province seemed to be for specific purposes. Environmental care was performed according to the rules, regulations and standards in order to achieve social acceptance, such as, waste water management in their project. Key motivation factors on their social activities were ethical commitment, building good images for the organization, and tax deductible for the cost of activities. Corporate social responsibility practices of private sectors and housing development business should include: social support on environmental protection of the surrounding communities of the business, social activities as appropriate to the opportunities and abilities of the business, such as, donation of goods, supplies of services, volunteer work to help the communities. In the meantime, the Government should revise the policy to restructure income tax and value added tax, such as, social contribution and donation should be considered as deductible expenses for tax purposes in order to encourage more corporate social responsibility activities by private sectors.

Keyword: Social Responsibility, Business Housing, The private sector

บทนำ

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรมาจากคำว่า Corporate Social Responsibility โดยใช้อักษรย่อว่า CSR โดยสภาธุรกิจโลกเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน (World Business Council for Sustainable Development: WBCSD 2002) ได้อธิบายไว้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเป็นกิจกรรมที่องค์กรได้ให้คำมั่นกับตนเองว่านอกจากจะทำกิจกรรมเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง ยังต้องให้การสนับสนุนอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อพัฒนาสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และชุมชนให้ยั่งยืน ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพการดำรงชีวิตของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กร ผู้มีส่วนได้เสีย อันได้แก่ พนักงาน บุคลากร ครอบครัว พนักงาน ชุมชนในท้องถิ่นและสังคมโดยรวม ตัวอย่าง เช่น วัลลภา เอลิมวงศาเวช (2555) ได้กล่าวถึง ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรไว้ว่า เป็นแนวคิดและแนวปฏิบัติที่องค์กรได้นำมาปรับใช้เป็นหนึ่งในนโยบายหลัก ในแง่ของการสร้างกรอบของความรับผิดชอบต่อองค์กร ควรมีต่อสังคมทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม ในการปรับปรุงชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้มีส่วนได้เสียให้ดีขึ้น รูปแบบกิจกรรมที่เจ้าของธุรกิจนิยม

เลือกนำมาปฏิบัติ มักจะเป็นกิจกรรมช่วยเหลือสังคม เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างมุ่งมั่น (สถาบันไทยพัฒนา 2555) ได้ชี้แนวทางปฏิบัติให้แก่องค์กรไว้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นการดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกองค์กร ที่คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อสังคมทั้งในระดับใกล้และไกล ไม่ว่าจะเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กร หรือการใช้ทรัพยากรจากภายนอก เพื่อสร้างสังคมที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นปกติสุขภายใต้เงื่อนไขของความถูกต้อง โปร่งใส และการมีจริยธรรมที่ดี มุ่งคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียทั้งในและนอกกิจการและรวมถึงสังคมโดยรวม ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรถือว่าเป็นพันธกิจหลักอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะกิจกรรมหลักที่องค์กรจัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองต่อประเด็นในการให้บริการด้านสังคม หรือดำเนินพันธกิจขององค์กรในการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) องค์กรจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนควบคู่กันไป

ธุรกิจบ้านจัดสรร เป็นธุรกิจที่เกิดขึ้นมาเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้บริโภคด้านที่อยู่อาศัยภายในโครงการจะประกอบด้วยสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้บริโภคทั้งทางด้านขนาด คุณภาพ ราคา ความหลากหลายของรูปแบบ ความปลอดภัยโครงการ โดยได้จัดให้มีการจัดสรรขึ้นหลายรูปแบบ เช่น บ้านเดี่ยว บ้านแฝด ทาวน์เฮ้าส์ อาคารพาณิชย์ และคอนโดมิเนียม (ผกาแก้ว จิตรักษ์ 2549) และในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาธุรกิจด้านบ้านจัดสรรภายในประเทศมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทั้งในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ไปจนถึงเมืองใหญ่ๆ ในจังหวัดต่างของประเทศไทย และขอนแก่นเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีผู้สนใจมาลงทุนด้านธุรกิจบ้านจัดสรรจำนวนมาก ด้วยจังหวัดขอนแก่นเป็นพื้นที่ที่มีความน่าสนใจในการลงทุนด้านธุรกิจที่อยู่อาศัยเป็นอย่างมาก จากการขยายตัวเพิ่มขึ้นของธุรกิจบ้านจัดสรรจังหวัดขอนแก่น ทำให้ในปี พ.ศ. 2556 พื้นที่จังหวัดขอนแก่นมีจำนวนโครงการเปิดใหม่มากที่สุดถึง 60 โครงการ มีมูลค่ารวมสูงถึง 64,949 ล้านบาท (คอลลิเออร์ส อินเตอร์เนชั่นแนล 2556) การบริหารจัดการของธุรกิจเหล่านี้จะเน้นความสำคัญในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก แต่ก็ยังไม่สามารถความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสามารถรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาชาวบ้านการถูกละเมิดสิทธิ จากความไม่รับผิดชอบต่อสังคมหรือไม่มีความรู้ของผู้ประกอบการและผู้รับเหมา เพราะผู้ประกอบการและผู้รับเหมามักคำนึงถึงแต่กำไรและการลดต้นทุนจากการดำเนินธุรกิจให้ได้มากที่สุด โดยไม่คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การสร้างบ้านขวางทางระบายน้ำ ปัญหาน้ำเสียของโครงการบ้านจัดสรร ปัญหาเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อบริเวณโครงการบ้านจัดสรรเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อชุมชนที่อยู่โดยรอบด้วยเช่นกัน (ศูนย์รับเรื่องราวทุกข์เทศบาลตำบลศิลา 2556)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจเอกชน : กรณีศึกษากลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางเสริมสร้างทัศนคติร่วมและ

การจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมสำหรับผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจเอกชนและธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริหารกลุ่มธุรกิจเอกชน : กรณีศึกษากลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ต่อแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม
2. เพื่อศึกษานโยบาย ลักษณะกิจกรรมและปัจจัยจูงใจในการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจเอกชน: กรณีศึกษากลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมแก่กลุ่มธุรกิจเอกชนและกลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยตัวแทนผู้ประกอบการด้านธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ หมู่บ้านจัดสรร เมืองเอกแกรนด์วิลล์ หมู่บ้านจัดสรรสายฝน 2 หมู่บ้านจัดสรรราชาซิติ หมู่บ้านจัดสรรเดอะเบส และหมู่บ้านจัดสรรเมืองประชา โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์และการสนทนา การสร้างแนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์และการสนทนา ผู้ศึกษาได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาแล้วนำมาประมวลเพื่อตั้งเป็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ นำเครื่องมือที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ปรับแก้ นอกจากการสัมภาษณ์และการสนทนา ผู้ศึกษายังใช้วิธีการสังเกตและการบันทึกภาคสนามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอีกด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยการวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นขณะสัมภาษณ์และสนทนา เมื่อเก็บข้อมูลเสร็จแต่ละครั้ง ผู้ศึกษาจะทำการบันทึกข้อมูล โดยมีการจำแนกข้อมูลเป็น

หัวข้อ เพื่อสะดวกในวิเคราะห์ นำข้อมูลที่เรียบร้อยแล้ว มาอ่านทบทวนอย่างละเอียด ทำความเข้าใจกับข้อมูล แยกประเด็นสาระออกเป็นหมวดหมู่ แล้ววิเคราะห์ ข้อมูลด้วย การวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอเชิง บรรยายสรุป

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่ม ธุรกิจเอกชน : กรณีศึกษากลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารองค์กรภาคธุรกิจบ้านจัดสรรต่อแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการศึกษา พบว่า ทักษะของผู้บริหารองค์กรภาคธุรกิจบ้านจัดสรร ต่อแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านภายใน องค์กรนั้น พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นด้วยกับการปฏิบัติ ต่อพนักงานทุกคนอย่างเป็นธรรม โดยการเอาใจใส่ต่อ พนักงานในเรื่องต่างๆ เช่น การจ่ายค่าตอบแทน โบนัส ค่าคอมมิชชั่น และการเลื่อนตำแหน่งอย่างเป็นธรรม การ ให้เงินเดือนที่เหมาะสมกับตำแหน่ง มีการส่งเสริมการ ฝึกอบรมให้พนักงาน จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น เริ่มตระหนักถึง ความสำคัญของบุคลากร เพราะบุคลากรถือเป็นปัจจัย สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้คงอยู่ท่ามกลางกระแส การแข่งขัน และเป็นปัจจัยนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมาย และก้าวสู่การเป็นองค์กรชั้นนำได้อย่างประสบความสำเร็จ เมื่อบุคลากรได้รับสวัสดิการที่ดี จะเป็นขวัญ และกำลังใจ ทำให้เกิดความกระตือรือร้น และมี แรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น ดังนั้น องค์กรใดก็ตามที่ มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพสูง มีความ เป็นเลิศ มีการสั่งสมความรู้ มีทักษะ มีความเชี่ยวชาญ จะทำให้องค์กรเติบโตก้าวสู่มาตรฐานสากล ซึ่งเป็นไป ตามแนวคิดและทักษะของ จริณ เอี่ยมสอาด (2550) ที่ กล่าวไว้ว่า ความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นการมีส่วนร่วม ในการพัฒนาสังคมด้านต่างๆ โดยภายในองค์กร คือ การ ดูแลและพัฒนาพนักงาน การจัดค่าตอบแทนและ สวัสดิการที่เหมาะสม

ส่วนทัศนคติของผู้บริหารต่อความ รับผิดชอบต่อสังคมภายนอกองค์กร ในภาพรวมพบว่า ผู้บริหารมีความเห็นด้วยมากที่สุดกับการวิเคราะห์ ทบทวนและปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เช่น การ พัฒนากระบวนการและระบบบำบัดของเสีย การดูแล สภาพแวดล้อมในโครงการและชุมชนใกล้เคียงให้เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการส่งมอบบ้านหรือสินค้าที่มี คุณภาพ ตอบสนองความต้องการและสร้างความพึง พอใจสูงสุดของลูกค้า ไปพร้อมๆ กับการส่งมอบคุณค่า สู่อสังคมนานาชาติ จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่นได้ให้ความสำคัญต่อ ผู้บริโภค โดยถือหลักจริยธรรม คุณธรรม ความซื่อสัตย์ ในวิถีทางที่สร้างสรรค์เท่าเทียมกัน ครอบคลุมถึงความ ปลอดภัยของสังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม องค์กร เคารพกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชน

2. นโยบาย ลักษณะกิจกรรมและปัจจัยจูงใจ ในการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม ผลการ การศึกษาพบว่า ธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น มี นโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านการ สนับสนุนการศึกษา ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและ การกีฬา ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านการสร้าง สาธารณะประโยชน์ให้แก่ชุมชน และด้านการส่งเสริม วัฒนธรรม เนื้อหาสาระของนโยบายส่วนใหญ่มีลักษณะ คล้ายกัน คือ จะเป็นการบริจาคเพื่อการกุศล จากผล การศึกษาแสดงให้เห็นว่าธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัด ขอนแก่น นอกจากจะให้ความสำคัญเรื่องการส่งมอบบ้าน ที่มีคุณภาพแก่ลูกค้าแล้ว ยังให้การสนับสนุนในกิจกรรม ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อการพัฒนาด้ว การศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ การศึกษาของจริณ เอี่ยมสอาด (2550) ที่พบว่า การ ดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจ ไทย คือ การรณรงค์ทางสังคม การบริจาคเงินหรือ สิ่งของ การจัดการประกวดแข่งขัน การอบรมให้ความรู้ การสนับสนุนองค์กรการกุศล สนับสนุนให้พนักงาน เสียสละเวลาและเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมเพื่อสังคม

สำหรับในด้านลักษณะกิจกรรมขององค์กร พบว่า ธุรกิจหมู่บ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น ปัจจุบัน ไม่ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม

ตามนโยบายที่องค์กรกำหนด ทั้งนี้เป็นเพราะข้อจำกัดด้านงบประมาณที่ทำให้องค์กรไม่สามารถดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมได้ อย่างไรก็ตามผู้บริหารส่วนใหญ่ยังมีแนวโน้มที่จะจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งในอนาคตอันใกล้และไกล แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่นให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น และมีแนวโน้มจะจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับการศึกษาของทัศนีย์ เหลืองตระกูลกูร (2552) ที่พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจที่ได้รับรางวัลจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ กรรมการผู้จัดการใหญ่หรือคณะกรรมการบริษัทหรือธนาคาร เป็นผู้ผลักดันการดำเนินงานด้าน CSR ส่วนปัญหาจากการดำเนินงาน CSR คือ ความไม่เพียงพอของงบประมาณ การขาดการมีส่วนร่วมของพนักงาน การสื่อสารที่ขาดประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามความรับผิดชอบต่อสังคมที่ธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่นที่จะทำ เป็นการดำเนินการเฉพาะกิจในส่วนของการเอาใจใส่เรื่องสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับและมาตรฐานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการยอมรับในสังคม เช่น การให้ความสำคัญในเรื่องน้ำเสียภายในโครงการที่จะส่งผลกระทบต่อผู้อยู่อาศัยภายในโครงการ แต่ยังมีโครงการในธุรกิจบ้านจัดสรรบางโครงการยังไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมรอบๆโครงการ จึงทำให้ชุมชนรอบโครงการได้รับความเดือดร้อน เช่น การสร้างบ้านหรือโครงการขวางทางระบายน้ำ ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมชุมชน หรือการปล่อยน้ำเสียของโครงการบ้านจัดสรรลงท่อระบายน้ำสาธารณะโดยไม่ผ่านการบำบัด ทำให้เกิดน้ำเน่าเสียและมีกลิ่นเหม็น สภาพแวดล้อมในชุมชนไม่น่าอยู่อาศัย

ปัจจัยจูงใจในการจัดกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า ความมุ่งมั่นในการสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กร ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทางสังคมสามารถลดหย่อนภาษีได้ และการใช้จริยธรรมในการบริหารงาน คือปัจจัยจูงใจที่จะทำให้องค์กรมีการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคม แสดงให้

เห็นว่า ความมุ่งมั่น จริยธรรม และได้รับประโยชน์กลับคืนมาสู่องค์กร เป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมของผู้บริหารให้กระทำในสิ่งที่ดีงามและเป็นไปอย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารจะต้องนำเอาความมุ่งมั่น จริยธรรม มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน และภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนให้ค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมทางสังคมสามารถลดหย่อนภาษีได้ จึงจะทำให้องค์กรมุ่งมั่นที่จะดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น

3. แนวทางการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรภาคธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น ควรประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 เลือกประเด็นทางสังคม โดยวิเคราะห์ความรุนแรงและผลกระทบของปัญหาที่มีต่อคนในสังคมหรือชุมชน ขั้นที่ 2 เลือกกิจกรรม เพื่อกำหนดโครงการหรือกิจกรรมที่องค์กรถนัดและยังไม่มีผู้ดำเนินการ เพื่อให้โครงการหรือกิจกรรมเกิดประโยชน์สูงสุดกับสังคมหรือชุมชน ขั้นที่ 3 วางแผนการดำเนินงาน เพื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาการดำเนินงาน ขั้นที่ 4 กำหนดวิธีการประเมินผล เพื่อวัดและประเมินผลความสำเร็จ หรือข้อบกพร่องของโครงการหรือกิจกรรมและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ขั้นที่ 5 การวางแผนการสื่อสาร เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการหรือกิจกรรมที่จัดให้ผู้บริโภคได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารซึ่งขั้นตอนดังกล่าวสอดคล้องกับที่ฟิลลิป คอทเลอร์และแนนซี ลี (Kotler and Lee 2005) ได้กำหนดไว้ว่า การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ (1) การเลือกประเด็นสังคม (2) การเลือกวิธีการทำกิจกรรม (3) การพัฒนาและวางแผนงาน และ (4) การประเมินผล โดยสรุปความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจเอกชน: กรณีศึกษา กลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น คือ ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจหมู่บ้านจัดสรรในเรื่องนโยบายกิจกรรม ที่องค์กรธุรกิจได้จัดขึ้น เพื่อให้ความช่วยเหลือปรับปรุงและส่งเสริมให้สังคมและประชาชนมีความ

เป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในลักษณะการบริจาคเพื่อการกุศล เกี่ยวกับการสนับสนุนการศึกษา การกีฬา การรักษา สิ่งแวดล้อม การสร้างสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน และการส่งเสริมวัฒนธรรม และมีแนวโน้มที่จะจัดกิจกรรมเพื่อสังคมดังกล่าวทั้งในระยะเวลาใกล้และไกล ปัจจัยจูงใจในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่สำคัญของธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น คือ ความมีจริยธรรม ความมุ่งมั่นสร้างภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กรของผู้บริหารและค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมสามารถลดหย่อนภาษีได้ แนวทางการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมของธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น คือ การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพของธุรกิจเป็นหลัก เช่น การบริจาคสินค้าและบริการของธุรกิจหรือนำพนักงานลงพื้นที่เป็นอาสาสมัคร เพื่อช่วยเหลือสังคมและชุมชน เป็นต้น

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความเข้าใจในความรับผิดชอบต่อสังคมว่าเป็น การดำเนินงานขององค์กรธุรกิจภายใต้หลักจริยธรรมและการจัดการที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เพื่อจะนำพองค์กรไปสู่ความยั่งยืนได้ ปัจจุบันธุรกิจหมู่บ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่น มีนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะการบริจาคเพื่อการกุศลในด้านการสนับสนุนการศึกษา การกีฬา การรักษาสิ่งแวดล้อม การสร้างสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน การส่งเสริมวัฒนธรรม และมีแนวโน้มที่จะจัดกิจกรรมเพื่อสังคมดังกล่าวทั้งในระยะเวลาใกล้และไกล โดยในระยะใกล้ คือ ช่วงปี พ.ศ. 2559-2559 และระยะเวลาไกล คือ ช่วงปี พ.ศ. 2559 ขึ้นไป แต่ความรับผิดชอบต่อสังคมที่ธุรกิจบ้านจัดสรรในจังหวัดขอนแก่นจะทำ เป็นการทำเฉพาะกิจในส่วนของ การเอาใจใส่เรื่องสิ่งแวดล้อมให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้เกิดการยอมรับในสังคม เช่น การให้ความสำคัญในเรื่องน้ำเสียภายในโครงการ ปัจจัยจูงใจในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่สำคัญคือ ความมีจริยธรรม ความมุ่งมั่นสร้างภาพพจน์

ที่ดีต่อองค์กรของผู้บริหาร และค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมสามารถลดหย่อนภาษีได้

แนวทางการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมของกลุ่มธุรกิจเอกชนและกลุ่มธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนความรับผิดชอบต่อสังคมในเรื่องสิ่งแวดล้อมของชุมชนรอบองค์กรธุรกิจ มีการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมที่เหมาะสมกับโอกาสและศักยภาพขององค์กรธุรกิจเป็นหลัก เช่น การบริจาคสินค้าและบริการของธุรกิจหรือนำพนักงานลงพื้นที่เป็นอาสาสมัคร เพื่อช่วยเหลือสังคมและชุมชน ในขณะที่รัฐบาลควรมีนโยบายการปรับโครงสร้างภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม เช่น การกำหนดให้ผู้ให้เพื่อสังคม สามารถนำเงินบริจาคมหักเป็นค่าลดหย่อนหรือหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีได้ในหลายๆ กรณี เพื่อกระตุ้นให้ธุรกิจเอกชนทำกิจกรรมเพื่อสังคมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจเอกชนและธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ควรนำวิธีการและขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมที่ได้จากการศึกษา 5 ขั้นตอน ได้แก่ การเลือกประเด็นทางสังคม การเลือกกิจกรรม การวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดวิธีการประเมินผล และการวางแผนการสื่อสาร ไปประยุกต์ใช้เพื่อแผนการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรต่อไป

2. ผู้ประกอบการกลุ่มธุรกิจเอกชนและธุรกิจบ้านจัดสรรในเขตพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ควรนำนโยบายด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่ธุรกิจบ้านจัดสรรมีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ด้านการสนับสนุนการศึกษา ด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและการกีฬา ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม ด้านการสร้างสาธารณประโยชน์ให้แก่ชุมชนและด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม ไปปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง เพื่อคืนกำไรและร่วมสร้างความยั่งยืนให้กับสังคมได้เติบโตไปพร้อมๆ กัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมด้านความรับผิดชอบต่อสังคมแก่หมู่บ้านจัดสรรใน จังหวัดขอนแก่น

2. ควรศึกษาขยายผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคมไปสู่องค์กรภาคธุรกิจอื่นๆ ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความเมตตาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและคณาจารย์วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา การตลอดถึงผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่าน ที่เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

คอลลิเออร์ส อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล. รายงานสภาวะตลาดที่อยู่อาศัยในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น อุดรธานีและหนองคาย. ในรายงานสภาวะตลาดที่อยู่อาศัย; เมษายน 2556; ขอนแก่น: คอลลิเออร์สอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล, 2556.

จริณ เอี่ยมสะอาด. รูปแบบการสื่อสารการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจไทย. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยธรรมศาสตร์. 2550.

ทัศนีย์ เหลืองตระกาลกูร. การจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจที่ได้รับรางวัลจกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิตสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2552.

เทศบาลเมืองศิลา ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์. สรุปรายงานรับเรื่องราวร้องทุกข์และร้องเรียนประจำปี พ.ศ. 2556. ขอนแก่น: ศูนย์รับเรื่องร้องทุกข์, 2556.

ผกาแก้ว จิตรักษ์. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการซื้อบ้านจัดสรรในจังหวัดนนทบุรี. การค้นคว้า

แบบอิสระปริญญาปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิททยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.

วัลลภา เฉลิมวงศาเวช. ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรอุดมศึกษา. วารสารนักบริหาร. 32 (ตุลาคม-ธันวาคม 2555): 116-122.

สถาบันไทยพัฒน์. 4 กลยุทธ์เพิ่มเติมดีกรี CSR สร้างกระแสขับเคลื่อนทั่วประเทศ. (ออนไลน์) 2555 (อ้างเมื่อ 14 ธันวาคม 2557) จาก <http://thaicsr.blogspot.com/2009/11>

Kotler Philip and Lee Nancy. **Corporate Social Responsibility**. U.S.A.: John Wiley & Sone, Inc.. 2005.

Stigson, Bjorn. **Environmental Finance**. (ออนไลน์) 2550 (อ้างเมื่อ 14 ธันวาคม 2557) จาก <http://www.financialexpress.com>.

World Business Council for Sustainable Development. **The business case for sustainable development: Making a difference toward the Johannesburg summit 2002 and beyond**. Switzerland: WBCSD. 2002.